

ก้าวทันมาตรฐาน การสอบบัญชี

ในช่วงปี พ.ศ. 2540-2544 คณะกรรมการมาตรฐานการสอบบัญชี สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (ปัจจุบัน คือ สภาวิชาชีพบัญชี ในระบมราชูปถัมภ์) ได้จัดทำมาตรฐานการสอบบัญชีตามการจัดหมวดหมู่แบบใหม่ หลังจากท่านอาจมีความสงสัยว่ามาตรฐานการสอบบัญชีฉบับใหม่ที่กำลังจะออกมาหลังจากช่วงนี้ มีฉบับใดบ้าง คอลัมน์ประจำนี้จึงขอสรุปรายชื่อมาตรฐานการสอบบัญชีที่ได้จัดทำขึ้นหมดในช่วงเวลาดังกล่าว (ตารางที่ 1) และมาตรฐานการสอบบัญชีตามแผนการจัดทำของคณะกรรมการมาตรฐานการสอบบัญชี ตามตารางที่ 2

เนื่องจากสภาวิชาชีพบัญชี เป็นสมาชิกของสหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (International Federation of Accountants: IFAC) สภาวิชาชีพบัญชี จึงมีพันธกิจที่จะปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพที่กำหนดโดย IFAC เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพที่ใช้ระหว่างประเทศ มาตรฐานการสอบบัญชีของประเทศไทย ซึ่งกำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชี จึงมีแนวทางที่สอดคล้องกับมาตรฐานการสอบบัญชีระหว่างประเทศ (International Standards on Auditing: ISAs) และมาตรฐานการปฏิบัติงานสอบบัญชีระหว่างประเทศ (International Auditing Practice Statements: IAPs) มาตรฐานการสอบบัญชีของไทยจึงมีการปรับเปลี่ยนตามที่ IFAC และ IAPC (International Auditing Practice Committee)

* ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำ ภาควิชาการบัญชี คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ คณะกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านการสอบบัญชี และคณะกรรมการกลั่นกรองมาตรฐานการบัญชี สภาวิชาชีพบัญชี

ตารางที่ 1: รายชื่อมาตรฐานการสอบบัญชีที่ออกโดย ส.บ.ช. ในช่วง พ.ศ. 2540-2544

หมวดรหัส	เรื่อง	วันที่ให้ถือปฏิบัติ
100-199	อารัมภบท	
100	คำนำ	
110	ศัพท์เฉพาะวิชาชีพ	
120	แม่บทของมาตรฐานการสอบบัญชี	31 ธ.ค. 2541
200-209	ความรับผิดชอบ	
200	วัตถุประสงค์และหลักการพื้นฐานของการสอบบัญชี	31 ธ.ค. 2541
210	ข้อตกลงในการรับงานสอบบัญชี	31 ธ.ค. 2544
220	การควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชี	31 ธ.ค. 2544
230	กระตาดำการของผู้สอบบัญชี	31 ธ.ค. 2544
240	การทุจริตและข้อผิดพลาด	31 ธ.ค. 2544
250	การพิจารณาถึงกฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับกิจการที่ตรวจสอบ	31 ธ.ค. 2544
300-399	การวางแผนงานสอบบัญชี	
300	การวางแผนงานสอบบัญชี	31 ธ.ค. 2543
310	ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจที่ตรวจสอบ	31 ธ.ค. 2543
320	ความมีสาระสำคัญในการสอบบัญชี	31 ธ.ค. 2543
400-499	การควบคุมภายใน	
400	การประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชีและการควบคุมภายใน	31 ธ.ค. 2544
401	การตรวจสอบในสภาพแวดล้อมของระบบสารสนเทศที่ประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์	31 ธ.ค. 2544
402	ข้อพิจารณาในกรณีที่เกิดการใช้บริการจากองค์การอื่น	31 ธ.ค. 2544
500-599	หลักฐานการสอบบัญชี	
500	หลักฐานการสอบบัญชี	31 ธ.ค. 2544
501	หลักฐานการสอบบัญชี - ขั้ควรพิจารณาเพิ่มเติมเฉพาะรายการ	31 ธ.ค. 2544
510	การตรวจสอบยอดยกมาในการสอบบัญชีครั้งแรก	31 ธ.ค. 2544
520	การวิเคราะห์เปรียบเทียบ	31 ธ.ค. 2544
530	การเลือกตัวอย่างในการสอบบัญชี	31 ธ.ค. 2544
540	การตรวจสอบประมาณการทางบัญชี	31 ธ.ค. 2544
550	การตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	31 ธ.ค. 2544
560	การตรวจสอบเหตุการณ์ภายหลังวันที่ในงบดุล	31 ธ.ค. 2544
570	การดำเนินงานต่อเนื่อง	31 ธ.ค. 2544
580	คำรับรองของผู้บริหาร	31 ธ.ค. 2544

หมวดรหัส	เรื่อง	วันที่ให้ศึกษา
600-699	การใช้ผลงานของผู้อื่น	
600	การใช้ผลงานของผู้สอบบัญชีอื่น	31 ธ.ค. 2544
610	การพิจารณาผลงานตรวจสอบภายใน	31 ธ.ค. 2544
620	การใช้ผลงานของผู้เชี่ยวชาญ	31 ธ.ค. 2544
700-799	การสรุปผลงานสอบบัญชีและการรายงาน	
700	รายงานของผู้สอบบัญชีต่องบการเงิน	31 ธ.ค. 2541
710	(รายงานของผู้สอบบัญชีต่อ) ข้อมูลเปรียบเทียบ	31 ธ.ค. 2541
720	ข้อมูลอื่นในเอกสารที่รวมงบการเงินที่ตรวจสอบแล้ว	31 ธ.ค. 2543
800-899	กรณีพิเศษ	
800	รายงานการตรวจสอบเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ	31 ธ.ค. 2544
810	การตรวจสอบข้อมูลทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับอนาคต	31 ธ.ค. 2544
900-999	บริการเกี่ยวเนื่อง	
910	การสอบทานงบการเงิน	31 มี.ค. 2543
920	การตรวจสอบข้อมูลทางการเงินตามวิธีที่ตกลงร่วมกัน	1 มิ.ย. 2544
930	การรวบรวมข้อมูลทางการเงิน	31 ธ.ค. 2544
1000-1100	แนวปฏิบัติงานสอบบัญชี	
1000	วิธีการขอคำยืนยันย่อระหว่างธนาคาร	-
1001	กิจการที่ใช้คอมพิวเตอร์: ไมโครคอมพิวเตอร์เพียงลำพัง	-
1002	กิจการที่ใช้คอมพิวเตอร์: ระบบคอมพิวเตอร์เชื่อมตรง	-
1003	กิจการที่ใช้คอมพิวเตอร์: ระบบฐานข้อมูล	-
1004	ความสัมพันธ์ระหว่างผู้กับธนาคารกับผู้สอบบัญชีภายนอก	-
1005	ข้อควรพิจารณาโดยเฉพาะในงานสอบบัญชีธุรกิจขนาดย่อม	-
1006	การสอบบัญชีธนาคารพาณิชย์ระหว่างประเทศ	-
1007	การประสานงานกับผู้บริหาร	-
1008	การประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชีกับการควบคุมภายใน - ระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์	31 ธ.ค. 2544
1009	การประเมินเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในการสอบบัญชี	-
1010	- ยังไม่ได้กำหนด -	-
1011	ผลกระทบของประเด็น ค.ศ. 2000 ต่อผู้บริหารและผู้สอบบัญชี	-

ตารางที่ 2: สรุปความแตกต่างระหว่างมาตรฐานการสอบบัญชีระหว่างประเทศ (ISA) และมาตรฐานการสอบบัญชีของไทย (TSA)

IFAC		Thai	
International Standards on Quality Control (ISQCs)			
	Quality Control for Firms that Perform Audits and Reviews of Historical Financial Information, and Other Assurance and Related Services Engagements		
Framework			
	International Framework for Assurance Engagements	120	แม่บทของมาตรฐานการสอบบัญชี
Audits and Reviews of Historical Financial Information			
100-900 International Standards on Auditing (ISAs)			
<i>100-199 Introductory Matters</i>			
120	Framework of International Standards on Auditing		
<i>200-299 General Principles and Responsibilities</i>		<i>200-299 คำอธิบาย</i>	
200	General Principles Governing an Audit of Financial Statements General Principles Governing an Audit of Financial Statements (Amended)	200	วัตถุประสงค์และหลักการพื้นฐานของการสอบบัญชี
210	Terms of Audit Engagements Terms of Audit Engagements (Amended)	210	ข้อตกลงในการรับงานสอบบัญชี
220	Quality Control of Audit Work	220	การควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชี
220R	Quality Control for Audit of Historical Financial Information		
230	Documentation	230	กระดาษทำการของผู้สอบบัญชี
240	The Auditor's Responsibility to Consider Fraud in an Audit of Financial Statements	240	การทุจริตและข้อผิดพลาด
250	Consideration of Laws and Regulations in an Audit of Financial Statements	250	การพิจารณาถึงกฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับกิจการที่ตรวจสอบ
260	Communications of Audit Matters with Those Charged with Governance		แนวปฏิบัติในการติดต่อสื่อสารกับคณะกรรมการตรวจสอบ

IFAC		Thai	
300-499 Risk Assessment and Response to Assessed Risks		300-399 การวางแผนงานสอบบัญชี	
300	Planning Planning an Audit of Financial Statements	300	การวางแผนงานสอบบัญชี
310	Knowledge of the Business	310	ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจที่ตรวจสอบ
315	Understanding the Entity and Its Environment and Assessing the Risks of Material Misstatement		
320	Audit Materiality	320	ความมีสาระสำคัญในการสอบบัญชี
330	The Auditor's Procedures in Response to Assessed Risks		
400	Risk Assessments and Internal Control	400	การประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชีกับการควบคุมภายใน
401	Auditing in a Computer Information Systems Environment	401	การสอบบัญชีในสภาพแวดล้อมของระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์
402	Audit Considerations Relating to Entities Using Service Organizations	402	ข้อพิจารณาในกรณีที่กิจการใช้บริการจากองค์กรอื่น
500-599 Audit Evidence		500-599 หลักฐานการสอบบัญชี	
500	Audit Evidence	500	หลักฐานการสอบบัญชี
501	Audit Evidence—Additional Considerations for Specific Items	501	หลักฐานการสอบบัญชี—ข้อพิจารณาเพิ่มเติมเฉพาะรายการ
505	External Confirmation		
510	Initial Engagements--Opening Balances	510	การตรวจสอบยอดยกมาในการสอบบัญชีครั้งแรก
520	Analytical Procedures	520	การวิเคราะห์เปรียบเทียบ
530	Audit Sampling and Other Means of Testing	530	การเลือกตัวอย่างในการสอบบัญชี
540	Audit of Accounting Estimates	540	การตรวจสอบประมาณการทางบัญชี
545	Auditing Fair Value Measurements and Disclosures		
550	Related Parties	550	การตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน
560	Subsequent Events Subsequent Events (Amendment)	560	การตรวจสอบเหตุการณ์ภายหลังวันที่ในงบดุล
570	Going Concern	570	การดำเนินงานต่อเนื่อง
580	Management Representations	580	คำรับรองของผู้บริหาร

IFAC		Thai	
<i>600-699 Using Work of Others</i>		<i>600-699 การใช้ผลงานของผู้อื่น</i>	
600	Using the Work of Another Auditor	600	การใช้ผลงานของผู้สอบบัญชีอื่น
610	Considering the Work of Internal Auditing	610	การพิจารณาผลงานตรวจสอบภายใน
620	Using the Work of an Expert	620	การใช้ผลงานของผู้เชี่ยวชาญ
<i>700-799 Audit Conclusions and Reporting</i>		<i>700-799 การสรุปผลงานสอบบัญชีและการรายงาน</i>	
700	The Auditor's Report on Financial Statements	700	รายงานของผู้สอบบัญชี
700R	The Independent Auditor's Report on a Complete Set of General Purpose Financial Statements		
701	The Independent Auditor's Report on Other Historical Financial Information		
705	Modifications to the Opinion in the Independent Auditor's Report		
706	Emphasis of Matter Paragraphs and Other Matters Paragraphs in the Independent Auditor's Report		
710	Comparatives	710	(รายงานของผู้สอบบัญชี) ข้อมูลเปรียบเทียบ
720	Other Information in Documents Containing Audited Financial Statements	720	ข้อมูลอื่นในเอกสารที่รวมงบการเงินที่ตรวจสอบแล้ว
<i>800-899 Specialized Areas</i>		<i>800-899 กรณีพิเศษ</i>	
800	The Auditor's Report on Special Purpose Audit Engagements The Auditor's Report on Special Purpose Audit Engagements (Amendment) ซึ่งจะเปลี่ยนชื่อเป็น "The Independent Auditor's Report on Summarized Audited Historical Financial Information"	800	รายงานการตรวจสอบเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ
<i>1000-1100 International Auditing Practice Statements (IAPs)</i>			
1000	Inter-Bank Confirmation Procedures		
1004	The Relationship Between Banking Supervisors and Banks' External Auditors		
1005	The Special Considerations in the Audit of Small Entities		

IFAC		Thai	
1006	Audits of the Financial Statements of Banks		
1008	Risk Assessment and Internal Control - CIS Characteristics and Considerations	1008	การประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชีและการควบคุมภายใน - ระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์
1010	The Consideration of Environment Matters in the Audit of Financial Statements		
1012	Auditing Derivative Financial Instruments		
1013	Electronic Commerce—Effect on the Audit of Financial Statements		
1014	Reporting by Auditors on Compliance with International Financial Reporting Standards		
2000-2699 International Standards on Review Engagements (ISREs)			
2400	Engagements to Review Financial Statements	910	การตรวจสอบทางการเงิน
Assurance Engagements Other Than Audits or Reviews of Historical Financial Information			
3000-3699 International Standards on Assurance Engagements (ISAEs)			
<i>3000-3399 Applicable to All Assurance Engagements</i>			
3000R	Assurance Engagements Other than Audits or Reviews of Historical Financial Information		
3400-3699 Subject Specific Standards			
3400	The Examination of Prospective Financial Information	810	การตรวจสอบข้อมูลทางการเงินเกี่ยวกับอนาคต
Related Services			
4000-4699 International Standards on Related Services (ISRSs)			
4400	Engagements to Perform Agree-upon Procedures Regarding Financial Information	920	การตรวจสอบข้อมูลทางการเงิน ตามวิธีการที่ตกลงร่วมกัน
4410	Engagements to Compile Financial Information	930	การรวบรวมข้อมูลทางการเงิน